Учітесь, читайте, І чужому научайтесь, Й свого не цурайтесь.
Т. Г. Шевченко.

За сільськогосподарські КАДРИ

ГАЗЕТА ЗАСНОВАНА У ВЕРЕСНІ 1956 р.

№ 6 (1689) ВІВТОРОК 26 БЕРЕЗНЯ 1991 року

Ціна 4 коп.

ОРГАН РАДИ СЕКРЕТАРІВ ЦЕХОВИХ ПАРТІЙНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМУ І КОМІТЕТУ КОМСОМОЛУ УКРАЇНСЬКОЇ ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ АКАДЕМІЇ

ПРО ПРОФЕСІЙНУ МАЙСТЕРНІСТЬ

В академії протягом останніх місяців проводяться заходи з питань організації та використання методів і форм активного навчання при підготовці спеціалістів. В семінарі на цю тему взяли участь з доповідями керівник Всесоюзного центру з методів активного навчання професор КІБІ В. І. Рибальський., викладачі академії А. В. Шостак. П. Г. Лузан та інші. Чому йде пошук шляхів удосконалення навчання спеціалістів?

— Активізація учбового процесу, пошук нових методів та форм навчання є одним з найважливіших завдань професорсько-викладацького складу академії, — підкреслив на семінарі проректор по учбовій роботі УСГА Т. П. Різниченко. — Особливу актуальність дана проблема набирає в зв'язку з переходом до ринкових відносин та приватизації державно-колгоспної власності. Тому питання якості навчання виступає на перше місце. Господарства, які взяли з вузу поганих спеціалістів, ризикують збанкротизувати; з другого боку, подібна рекламація на спеціалістів ставить питання: чи потрібен такий вуз? Така ситуація спонукає змінити відношення до навчання з боку студентів і викладачів та підвищує вимоги до професіональної підготовки. Однак не кожен це розуміє: студенти майже не ходять на лекції «вільного відвідування», а викладачі — на «вільно доступні» науково-методичні семінари й педагогічні читання. До речі, в інших організаціях подібні семінари проводяться не безплатно. І час висуває свої вимоги. Пройде ще рік-два, і ректорат вимушений буде здійснити тестування (а для об'єктивності з застосуванням персональних комп'ютерів), з метою виявлення рівня професійної придатності викладачів, їх компетентності. Поки не пізно, кожному викладачу треба навчитися організовувати активне навчання на своїх заняттях з врахуванням вимог виробництва. Після семінару учбова частина й кафедра педагогіки організували практичний показ проведення таких занять; доцент Ю. Ф. Вербило проводила відкрите заняття з методики розробки навчальної програми з використанням персональних комп'ютерів (клас «АОС-1»); зав. кафедрою нарисної геометрії В. О. Обухова демонструвала зворотний зв'язок з допомогою розроблених на кафедрі посібників. В кінці лютого були організовані педагогічні читання. На них великий інтерес у слухачів викликали повідомлення доктора педагогічних наук А. І. Дьоміна на тему «Суб'єктивні основи активного навчання» і доцента П. Н. Олійника «Про активність форм і методів навчання в сільськогосподарському вузі». Намічається також провести заняття для викладачів академії з методики проведення навчальної ділової гри. Все це дає змогу розширити знання з методики, підвищити професійну педагогічну компетентність викладачів, щоб краще готувати спеціалістів.

Ю. КРИВЕНЦОВ,
доцент.

ПРИРОДА І ЛЮДИНА

ГОЛОСІЄВО-НЕ НОВОРІЧНА ЯЛИНКА!

Пропозиція групи народних майстрів із західних областей України про створення в столиці республіки музею «Садиба народного майстра («Різьблене містечко») загалом, як видається, здобуває прихильність киян. Лише в поодиноких листах йдеться про те, що цю принадну ідею варто відкласти на майбутнє, оскільки нам не бракує набагато гостріших питань соціального характеру. Та навіть ці автори вдячні митцям за те, що вони зупинили свій вибір на Києві: подібна перлина дерев'яної архітектури, безперечно, прикрасить наше місто, внесе неповторний колорит у його духовне життя.

Переважна ж більшість дотримуються думки, що негоже протиставляти матеріальні та духовні інтереси людей: адже недарма сама наша перебудова має комплексний характер, і вже знаємо, до яких непоправних втрат приводить «економія» за рахунок духовної сфери. Схоже на те, що дискусія з приводу «Різьбленого містечка» повертає в русло його майбутніх координат, тобто визначення конкретного місця, де йому бути.

Є серед наших авторів і такі, які б хотіли бачити «Різьблене містечко» в Голосіївському лісопарку. Вони наводять свої аргументи. Так, Г. Шевченко, батько трьох дітей, дотримується думки: це внесе елемент казковості в життя парку, перетворить його, разом із дитячою залізницею, яка проляже від сільгоспакадемії до музею народної архітектури та побуту, на улюблене місце відпочинку малечі.

Доктор біологічних наук Г. Каблучко, небезпідставно вважаючи, що ця пам'ятка садово-паркового мистецтва перебуває нині в досить-таки занедбаному стані, припускає, що перенесення сюди унікальних дерев'яних будівель, відкриття сувенірних майстерень надасть змогу облагородити парк, упорядкувати. А красиві будівлі, мовляв, гармонійно впишуться у мальовничий ландшафт.

Та аргументи тих, хто категорично проти «новоселів» у Голосієві, видаються обгрунтованішими і переконливішими. М. Куцин, Н. Царенко та інші члени «Громадського комітету за врятування Голосіївського лісу» (всього 44 підписи) нагадують, що цей природно-історичний парк у межах кількамільйонного міста — унікальний, доводять, що подібне окультурення докорінно змінить його статус. Висловлюючи вдячність народним майстрам за пропозицію подарувати Києву цікавий музей під відкритим небом, вони вважають за доцільне розмістити його в урочищах Гончарі-Кожум'яки.

Ця приваблива, на перший погляд, ідея може непоправно порушити екологічну систему лісопаркового масиву: така думку з цього приводу А. Ігнатової та її сусідів. До того ж, пишуть вони, у Московському районі і так чимало культурних об'єктів та місць відпочинку: тут — музей під відкритим небом у Пирогові, Палац культури «Україна», театр оперети, Центральний стадіон, іподром... А в нових районах — нічого, там-то й варто отаборити «різьблене диво».

Ветеранові Великої Вітчизняної війни Є. Лахну хотілося б бачити його в Пирогові. А Голосіївському лісопарку, як він припускає, від дерев'яних старожитностей буде більше шкоди, ніж користі. З ним в основному солідарна і інженер Н. Капралова, яка нагадує, що свого часу на ставках лісопаркового масиву можна було побачити зимуючих диких качок. А нині це все в минулому, бо зелена зона «задихається» від урбаністичного обрамлення. Авторка цього листа, до речі, пригадує закликає асоціацію «Зелений світ» організувати суботники та недільники по впорядкуванню Голосієва, обіцяє взяти участь у них разом із друзями.

Це найхарактерніші думки киян з приводу порушеного питання. Яка ж наша позиція? Звичайно, мальовничі дерев'яні будівлі надали б неабиякого зовнішнього ефекту зеленому обрамленню південної околиці міста. Та, розміщуючи їх тут, ніби чіпляємо святкові прикраси на новорічну ялинку. Проте відомо, що після бучного свята ялинку викидають як непотріб. Чи не така доля чекає на Голосієві? Може, нехай росте ялинка? А дерев'яним витворам місце в Києві знайдеться.

В. КУЗЬМЕНКО.

...ВІН РОСТЕ ІЗ СЕРДЕЦЬ ПАТРІОТІВ

Цикл публікацій щодо Голосіївського лісу (в республіканській, міській, багатотиражній пресі) — на захист від відомчої сокири. запам'ятався багатьом. А народний артист, лауреат Державної премії УРСР імені Т. Г. Шевченка, композитор Олександр Білаш присвятив свою нову пісню і славній, і драматичній долі цього заповідного куточка природи: у 41-му тут проходила лінія Київської оборони...

— Серед тих, хто її мужньо тримав тут, біля древнього коріння Вітчизни, — передбачаючи моє запитання про задум пісні «Голосеевский лес», говорить О. І. Білаш, — був і мій друг, досить відомий московський письменник Володимир Федоров. Чверть віку тому у Києві знімався фільм за його повістю «Сумка, повна сердець». У цій картині прозвучало кілька моїх пісень. Причому, одну з них — «Калина в житі» — я написав на слова В. Федорова. Її з успіхом, пригадую, виконала Людмила Зикіна. Відтоді й не уриваються мої творчі зв'язки з В. Федоровим.

— ...який і написав вірші про Голосіївський ліс?

— Так. Просто не міг не написати. Потім, чесно кажучи, ці вірші так і залишилися б, якби не гострі, емоційні публікації про самочинну вирубку майже трьох гектарів рідкісних дерев. Кажуть, деякі з них посаджено ще монахами Києво-Печерської лаври. Під час війни вцілили хрещені вогнем дуби. А от перед якими доморощеними чиновниками, які звикли битися за місце під сонцем без святості в душі, не встояли. Місто гомоніло після голосіївської драми. А тоді вперше наспівав рядок з простих і разом з тим, я б сказав, меморіальних віршів мого друга-фронтовика: «Голосеевский лес, Голосеевский лес, ты растешь из сердец патриотов».

— Ті, хто слухав у виконанні заслуженого артиста УРСР, соліста Української опери Миколи Шопші цю пісню, відзначили її цілісність, лірико-героїчний пафос. В ній екологія природи ніби переливається в екологію душі.

— Два цих поняття вже, на мою думку, не можуть жити окремо. Не можу відчувати себе людиною поза природою, точніше, без піклування про неї. В юності я дивився на пейзаж лише як на джерело натхнення, а нині — ніби на стареньку матір, яка страждає від синівської байдужості, тому, що її забули.

— Ця тривога про долю загальнолюдських цінностей пульсує і в інших ваших творах, зокрема, в ораторії «Вишневий вітер», написаній нещодавно у співдружності з поетом Іваном Драчем...

— Мертва без Батьківщини природа. Чи то без малої батьківщини, чи без великої — мертва. Радий, що ця щемна істина не загубилася на поліфонічному тлі ораторії «Вишневий вітер», присвяченій 175-річчю від дня народження Т. Г. Шевченка. І в період його життя вже могутніми кронами шумів цей ліс. Точно сказано: він росте з сердець патріотів. А їх безліч. Тому з чистим серцем пропоную свою нову пісню.

Інтерв'ю вів
Г. КИРИНДЯСОВ.

Проект положення

про комісію по розподілу гостродефіцитних промтоварів, автомобілів серед співробітників УСГА

Комісія утворюється з представників факультетів, служб; її склад і голова затверджуються наказом ректора. Рішення комісії є остаточним.

50% автомобілів, що надходять до академії, надаються раді ветеранів війни для розподілу згідно з прийнятим нею положенням. Решта розподіляються серед інших співробітників за чергою. Черговість утворюється відповідно до строку подачі заяв та запису у «Журналі бажаючих придбати автомобіль». (Реєстрація заяв минулих років та запису у журналі, що вівся у профкомі академії, вважаються дійсними). Право на купівлю машини мають співробітники, які працюють в академії не менше 15 років. Повторне придбання автомобілів в академії можливо не раніше, як через 7 років при умові, що попередня машина реалізована бажаючим з співробітників УСГА.

РЕПЛІКА

Рядами—до Англії?

Бідна, нещасна ненька! Вже твій син і мову твою забув. Ну, хай лекції йому і його товаришам більш до вподоби російською. Бог з ними, з лекціями. Аби хоч з матір'ю мовою, котру чув з колиски, спілкувався. Та куди там! Він вже й розважається виключно російською. І чого б то так?

Як казав мій дядько, військовий радник в єгипетських військах під час відомої семиденної ізраїльсько-єгипетської війни, час від часу по рації чувся російський мат. Лаялися під час бою і араби, і євреї. Бо він, мовляв, міцний і краще не скажеш. Але ж то лайка!.. А от коли хтось скаже, що за виразністю, експресією російська мова ліпша за українську — можете не вірити. З чистою совістю. Бо мова нашого народу — одна з найкрасивіших у світі. Це не я сказав. Це кажуть спеціалісти.

Тоді чому ж студенти Української сільськогосподарської академії вже й засідання «Клубу веселих і винахідливих» проводять російською? І кілька днів поспіль панувала вона в актовому залі третього учбового корпусу. Недарма кажуть, що на кожного мудреця доволі простоти...

А загалом у мене є пропозиція. Чи ви чули, що увесь світ, всі його співаки, які прагнуть визнання, співають виключно англійською? Бо це — престижно. Навіть радянські виїздять до Англії на стажування, щоб вчити досконало мову «Біттлз» і міжнародних переговорів. Тож пропоную: всім учасникам нинішнього КВВ негайно перейти на англійську. Хто не знає — відрядити тих в примусовому порядку до туманного Альбіону за знанням дифтонгів. Хто знає — їдуть за бажанням. Думаю, вони не відмовляться.

Престиж академії — понад усе!..

Отож, веселі і винахідливі, шикуйсь!

І струнними рядами —до Англії!

О. ВАЛЕНТИНОВ.

Коли верстався номер. Міністерство іноземних справ і прикордонні війська КДБ СРСР не випустили цих струнких рядів за межі України. Бог його знає, що вони там, в Англії, накоять! Тож і далі панувати-ме російський гумор на українській аматорській сцені. Отак в УСГА.

ЛИСТ У НОМЕР

Провести чи вижити?

У кожної людини настає час, коли треба йти на заслужений відпочинок. Одних викладачів залишають в нас ще працювати на п'ятирічку або й більше — дехто ще один «пенсійний стаж» трудиться, і ще обирають за конкурсом. Але це, як кажуть, нюанси внутрівузівського мікроклімату для життя й діяльності....

А мене, як і багатьох з подібною долею, цікавить таке З власної чи ні причини людина по досягненні пенсійного віку йде на відпочинок. Чому нерідко буває так, що про це й не чутно у вузі? Ото пішов чоловік — і забули, наче й не було людини. Ректорат і профком в даний час не приділяють належної уваги цьому питанню, не проявляють будь-якої турботи про пенсіонерів, нема елементарної справедливості і людського ставлення до них. Приміром, мені при виході на пенсію влітку торік, після 36-річної роботи в академії, ніхто з начальства не сказав навіть «спасибі». А весь трудовий стаж мій — 45 літ. Це, без перебільшення, — кращі роки, вважайте, все життя віддано роботі. Така байдужість з боку керівництва до тих, хто в 55 (жінки), 60 літ (чоловіки) йде на пенсію,—цілком заслуговує осудження трудящими. Пропоную: розробити положення при вихід співробітників УСГА на пенсію. У ньому викласти порядок оформлення необхідних документів, самих проводів на пенсію, можливі вихідні допомогу і пільги в залежності від тривалості трудового стажом. Подібні думки чув не від одного десятка людей. Варто прислухатися, гадаю.

І. ЄФИМЕНКО,
старший викладач кафедри електричних машин та експлуатації електрообладнання

Любов ЗАБАШТА

ВКРАЇНО ДОРОГА

Вкраїно дорога, я із твоїх долонь
Зійшла у білий світ, де попіл і вогонь,
Де землю підмела та перша, світова,
І де війна взяла собі усі права,
Взяла наш білий хліб і юність матерів,
І виростали ми на чорнім сухарі.
Солодкою була твоїх озер вода,
То й не загнала в гріб ота лиха біда.
Шовковими були і трави навесні,
І солов'ї твої співали вже мені,
Як житечка в полях, зросло тоді і нас,
Вкраїно дорога, у зоряний твій час.
Топтали землю що османи, кримчаки,
Тут хан Батий дививсь у небо з-під руки,
Палив тебе дотла і вроду плюндрував,
Під Вінницею вже сам Wolf* Адольф стояв,
Та в жилах у батьків текла не рабська кров,
Слов'янський мужній рід ту нечисть поборов.
Росли богатирі крізь сльози матерів,
Підводилися, йшли і падали в крові,
Та захистили світ і мертві, і живі!
Вкраїнонько, отож ми в світі не одні,
І рідним кожен рід у світі став мені,
Який життя — не смерть —своїй землі несе
І атомним вогнем над нею не трясе!
Вкраїно дорога, я із твоїх долонь
Зійшла у білий світ, де попіл і вогонь,
Розстріляну любов у серці понесла,
Та друзів віднайшла, яким нема числа,
Та слово понесла, гартоване в огні,
Народи всі земні — немов рідня мені.

Wolf* — вовк (нім.).

ЩОЙНО З ДРУКУ

Наш гість — Олександр Іванов, відомий майстер пародій, тривалий час ведучий програми «Вокруг смеха». Щойно з'явилася його 13-та книга — «В тоске по идеалу. Пародии» (М., «Московский рабочий»), до якої ввійшли його нові поетичні і прозові та кілька вибраних, уже відомих читачу, творів. Ось одна з мініатюр — пародія.

Надпись на обломках

Бетонный лес гудит в потемках...
Моя безликая страна,
Ответь мне: на каких обломках
напишут наши имена?!
(Михаил ГАВРЮШИН).

Дабы навек не кануть в Лету
и в памяти потомков жить,
могу безликому поэту
такую надпись предложить:
«Конец марксизма-ленинизма.
Россия вспряла ото сна.
И на обломках коммунизма
Напишут наши имена!».

НАРОД СКАЖЕ — ЯК ЗАВ'ЯЖЕ

СМАЧНОГО

Їдальня «Перше, друге і третє» перейшла на реалізацію комплексних обідів. Відвідувачі образно назвали їх «комплексом неповноцінності».

ПРАВОФЛАНГОВІ ПЕРЕБУДОВИ

Першими прийшли на продаж за договірними цінами дівчата легкої поведінки.

З УСТ НАРОДУ

Ось тобі, бабцю, й Мишків день (перебудова).

* * *

Вовочка зубрить урок. «Вороне где-то Бог послал кусочек сыру...».
— Тату, а хіба бог є?
— Дурненький, а хіба сир є? Це ж байка!

* * *

— Що таке демократія?
— Це коли тебе пошлють подалі, а ти йдеш, куди хочеш.

* * *

— Хто винайшов рентген?
— Його ще в 16 столітті уже знав один російський дядько — Іван Пушко. Згідно з літописом, він говорив своїй жінці Марфі: «Я тебе, стерва, наскрізь бачу!».

* * *

Будучи в Москві, чукча загубив свою жінку. Опитування слідопитів не допомогло, і звернувся в міліцію. Черговий запитує прикмети загубленої.
— Прикмети не губив — жінку загубив, — відповідає чукча.
— Ну ось у мене жінка, — пояснює черговий. — Блондинка, висока, стрункa, пишногруда... А в тебе?
— Ні, моя маленька, сутула, ноги криві. Та ну її, давай краще твою шукати.

* * *

Запитання вірменському радіо:
— Чи можна проскакати на козі з міста-героя Волгограда в місто-герой Москву?
—Можна, якщо коня по дорозі в місті-герої Тулі не з'їдять.

* * *

— Хто такий оптиміст?
— Це той, хто думає, що гірше вже не буде.
— Що таке песиміст?
— Добре інформований оптиміст.

* * *

— Знаєш, що буде після харчової програми «500 днів»?
— А що?
— 9 днів, 40 днів...

Займаються наукою студенти

В науково-дослідницькій роботі кафедри лісовпорядкування і геодезії беруть участь студенти 2-х—5-х курсів. Напрямки досліджень протягом років — різноманітні. Наприклад, в Закарпатській і Чернівецькій областях вони визначали запаси дикоростучих рослин, що придатні для лікарських і харчових цілей. В Шацькому національному парку вивчали вплив рекреаційного навантаження на дигресію насаджень. В Молдавії вивчали білоакаціеві і дубові посадки. Як бачите, географія досліджень досить широка. І це ще не все.

Де б не працювали студенти лісогосподарського факультету, вони дізнаються багато нового і цікавого, підвищують свій фаховий рівень.

М. ЦИМБАЛЮК,
студент 5-го курсу лісогосподарського факультету.

* * *

— Чим відрізняється Олімпіада-80 від Н-го з'їзду?
— На Олімпіаді всі надували Мишку, а на тому зібранні громади — Мишко надував усіх.

* * *

Об'ява: «Потрібні водолази для потопаючих у розкошах».

* * *

Купався в променях слави до тих пір, поки не підмочив свою репутацію.

* * *

Спочатку була міцна любов (кохання), а потім — аліменти.

* * *

Шлюб розв'язав їй очі, а діти зв'язали руки.

* * *

Доти старався взяти жінку в руки, поки міліція його самого не взяла.

Легло піднімати свій авторитет, якщо хтось з родичів у начальстві.

З МАТЕРІАЛІВ, ЩО НАДІЙШЛИ НА КОНКУРС ДО ДНЯ ПЕРЕМОГИ І 50-річчя ГЕРОЇЧНОЇ ОБОРОНИ КИЄВА В ГОЛОСІЄВІ

ВОГОНЬ БЕЗСМЕРТЯ

— Юнь, зупинися!
хвилина мовчання...
Бачиш у парку —
стоїть обеліск.
Він оповість,
як під бомб завивання
Тут захищавсь
Голосіївський ліс...

* * *

Тут кожна стежина —
дорога сміливих.
Дуби тому свідки.
у них запитай
Про те, як від парт,
з корпусів гомінливих
Студенти пішли
боронити свій край.
Багато із них
безіменними впали,
Поклавши серця
в боротьбі багаття.
Неспокій душі
у прийдешнє віддали:
Боріться й живіть!
Боротьба — це життя.

* * *

Рід наш студентський
потужно крокує,
Пісню нову вітер
правди приніс...
Всі так гукаємо: —
Знаємо! Чуєм!
Ти захищав Голосієва
ліс.

* * *

Як неньку свою і
кохану подругу,
Він землю Вкраїни
в наругу не дав:
— З нами завжди!
Тебе не забудем!
Вічний вогонь у тобі
запалав.

М. ПАНТЕЛЕЙЧУК,
доцент.

ГЕНІАЛЬНОГЛОБАЛЬНОІДЕАЛЬНООРИГІНАЛЬНОКАРДИНАЛЬНОКАПІТАЛЬНОФУН

Ну от скажіть: що робити, якщо не знаєш, як стати, а дуже хочеться бути кандидатом наук? Скажете: писати дисертацію. Та порадить таке й слухач підготовчого відділення. Ви не берете до уваги одну дрібницю, без якої декому ніяк не обійтися: щоб на зразок того риболова, який хотів рибки наловити й ніг не замочити. Словом, щоби і риба була, і в воду не лізти з сіткою. Знову зауважите: можна ж вудкою піймати. Але ж саме той прикрий факт, що у вас немає такого знаряддя. Так, вихід один: лізти в ставок, чи то пак — писати дисертацію. Бо недосить тільки того, що «хочеться — і все».

Писати дисертацію — не пиво споживати з таранею. Тут треба думати. Самому робити досліди, вивчати все те, що було досі відомо з даної теми, й вносити своє, нове, щоб збагачувати науку,—вельми нелегка праця, що потребує багато і зусиль, і часу, і наполегливості. Можете в когось списати, як це не один «науковець» нашого вузу робив і вибивався в «учені», — шлях небезпечний: рано чи пізно викриють, сміятимуться, дорікатимуть за «наукову недобросовісність», як тепер ласкаво називають навіть злісних плагіаторів-списунів. На дисертації, як ото співається, наче безвихідно — «і женитись хочеться...». Мудрий Козьма Прутков легко радив: «Якщо хочеш бути щасливим — будь ним». Ото списати б так, щоб «і ніхто не здогадався...». Як це? Якщо хтось ще не вмер з учених або працює в УСГА, то, ясно, як кажуть, шило в мішку виявиться швидко.

Ось одному прийшла думка, за оцінкою самого, геніальна, ідеальна, оригінальна, капітально (фундаментально), високо (глибоко) наукова — «запозичити» у, ясно, бувшого дисертанта з далекого наприклад, В'єтнаму, який, зрозуміло, після УСГА поїхав додому — не дізнається. Думав-думав, думав-думав, думав-думав аспірант наш, радянський, над дилемою «брати чи не брати?» і прийшов до твердого переконання: ні, ніяк не можна... не взяти. І оте «хочеться» стало підкріплюватися ділом.

У 1972 р. Чионг Дик захистив кандидатську дисертацію «Сорта и гибриды, как исходный материал для создания новых самоопыленных линий кукурузы»; через 13 років захистився В. Л. Жемойда на тему: «Сравнительная ценность разного исходного материала для создания новых самоопыленных линий кукурузы в Лесостепи Украины». Як неважко помітити, об'єкт і способи досліджень схожі, методи були — теж. Хоча в останнього дещо конкретизовано, що саме йдеться про Лісостеп нашої республіки. Гаразд. В ході експериментів Дик вивчав (1969—1971 рр.) такі показники: вегетаційний період, кількість листків, висоту рослин, озерненість початків, урожайність, хімічний склад зерна, вирівняність, стійкість до хвороб, полягання. За вихідний матеріал у нього: 23 сорти й гібриди, серед них — 4 простих, 6 потрійних, 4 подвійних міжлінійних, 8 сортолінійних, 4 складних гібриди, по одному міжсортовий гібрид і сорт популяції. А Жемойда брав за вихідний матеріал неіснуючі в цьому світі скоростиглі синтетики, простий міжлінійний гібрид, два трилінійних гібриди, сорт Г. Я.

Отож через 13 літ знову в родовідній гібридів, як у Дика, в Жемойди лінії А188, А140, сорт Глорія Янецького. І висновок однаковий зі всіх вихідних матеріалів, одержують на «відмінно» селекційні зразки. «1. Для создания новых самоопыленных линий кукурузы ценными являются не только сорта и гибриды, но также и искусственно созданные синтетики с 4—15 родительскими компонентами в родословной», — зазначає Жемойда. Не створивши ніяких синтетиків, як можна робити такий висновок? Далі: «2. Исходя из особенностей зоны возделывания кукурузы... в условиях северной части Лесостепи Украины самоопыленные линии должны иметь следующие основные показатели». В один і той же рік, тільки в різних джерелах дисертант і науковий керівник дають зовсім різні показники моделі самоопиленої лінії. Як це розуміти?

Погляньмо хоч три перші таблиці. Кажуть, істина пізнається у порівнянні. Та по цих даних зробити це ніяк. Науковий керівник обох дисертантів — проф. М. О. Зеленський — ніби не помітив, що модель створювалась наче для вимірювання простору між підлогою і стелею, оскільки часто цифри сумнівні. Наводиться модель Жемойдою — самоопиленої лінії кукурудзи для Лісостепу УРСР, що створена на кафедрі селекції і насінництва УСГА. А в книзі «Селекция кукурузы» — геть схожа з дисертантовою. То як же бути з істиною в даному разі? Хто відповість на дане запитання? Подібна загадка в таблиці дисертації про запліднення і зерноутворення зернової кукурудзи залежно від строків самоопилення, де в графі —селекційний номер перерахування... Якщо у синтетиків наводиться молочна родовідна, то тут нема й цього. Який це селекційний матеріал вивчали, які зразки, з якою родовідною— відомо лиш всевишньому. Яка ж наукова цінність таблиць, якщо з таких однієї-другої нічого невідомо? Якщо заглянути в польовий журнал, то в 1982—1984 рр. були висіяні зовсім різні селекційні зразки. Ось вам і наука. Чи варто щось до цього додавати?

В. Л. Жемойда пише: «В качестве исходного материала для самоопыления были использованы: 1. Скороспелые синтетики... по каталогу УСХА № 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 15, 16, об истории создания которых следует сказать следующее: в 1979 году более чем из 150 самоопыленных линий кукурузы было отобрано около 60 наиболее скороспелых и урожайных в условиях Киевской области. Размножались они под изоляторами. В 1980 году посев семян этих линий проведен в коллекционном питомнике для свободного переопыления. Урожай семян сходных по срокам созревания линий был собран отдельно. После обмолота початков была проведена оценка урожаев, выполненности по типу, окраски и другим признакам зерна. Семена разных линий, теперь уже гибридов (т. к. линии уже переопылились между собой), сходных по признакам были объединены в 10 образцов, которые мы называем — синтетиками.

Особо следует подчеркнуть, как происходило усложнение наследственного основания синтетиков в последующих пересевах. Второе и третье перекрестное опыление проходило внутри каждой популяции при выращивании ее на изолированных площадках (в подсолнечнике). Таким образом, в геномах каждого подопытного растения после двух перекрестных опылений оставалось 25% (100—50—25) ядерного материала исходных линий».

У дійсності ніхто в 1979 році не відбирав з півтори сотень самоопилених ліній кращих 60, бо в колекції було всього 35. Не могли вони висіватися й наступного року. Ніхто не створював і не пересівав синтетиків на ізольованих ділянках. І № 2, 5, 6, 8, 10—12, з 14 до кінця — справа надумана. І дані про їх родовід взяті зі стелі. Це аргументи. А факти? Якщо заглянути в польові журнали, то ряд ліній і гібридів в УСГА, що входять до складу синтетиків, у першому згаданому році не висівались. Можна навести більше десятка ліній, що вперше висіяні в колекційному питомнику лише в 1981-му. Це зафіксовано журналами.

Жемойда зазначає, які в УРСР промислові ж — менше десятка — гібриди зосереджені на лініях. А в книзі переліку районованих сортів сільськогосподарських культур на 1982 рік — понад 40 гібридів, 2 сорти, але деяких ним згадуваних і зовсім нема. До того ж одна — не лінія, а сорт, який ще в 60-ті роки вирощувався в ряді областей Центральночорноземної зони. Подібна дезорієнтація в нього й щодо кількості зарубіжних ліній, що використовуються в нас. Зазначає дисертант: їх небагато. У книзі з даної галузі — 49 районованих гібридів, та з згадуваних «науковцем» родоводів півдесятка ліній нема. Ні в довіднику до 1982, навіть 1987 рр.

Нарешті, мудрі його рекомендації: «Полученные позже самоопыленные об-

СТРАХУВАННЯ ДОМАШНЬОГО МАЙНА

Меблі, одяг, килими та інші предмети домашньої обстановки і вжитку можна застрахувати, уклавши відповідну угоду. Вона гарантує компенсацію збитків у випадку знищення чи пошкодження майна громадян в результаті пожежі, вибуху, паводку, урагану, зливи, землетрусу та інших стихійних лих, аварій опалювальної мережі, проникнення води з сусідніх приміщень, а також при викраденні. Строк страхування — від 2 до 10 місяців, а також від 1 до 5 років на будь-яку суму в межах вартості майна (враховуючи знос), виходячи з діючих державних роздрібних цін. Платежі по договору — від 15 до 40 копійок зі 100 карбованців страхової суми — залежно від місцезнаходження і вогнестійкості помешкання.

ЗМІШАНЕ СТРАХУВАННЯ ЖИТТЯ

Договори змішаного страхування життя укладаються на різні суми за тарифами «А», «Б» чи «В» з особами віком від 16 до 70 років Строк — на 5, 10, 15, 20 років, але не більше досягнення ними 75-річного віку на момент закінчення договору.

Внески, розмір яких залежить від трьох факторів — суми, строку, віку клієнта, виплачуються протягом всього періоду страхування. Можна виплачувати такі внески одноразово за пільговим тарифом. По закінченні строку застрахованому виплачується вся сума, на яку було укладено угоду.

Умови договору передбачають також виплату страхової суми або відповідної її частини при постійній (повній або частковій) втраті застрахованим загальної працездатності в результаті травми, випадкового гострого отруєння, захворювання кліщовим енцефалітом чи поліомієлітом. Якщо угода укладалася за тарифом «Б», то сума, яку буде виплачено, подвоюється. Якщо ж ви зупинили увагу на пункті «В» — вона потроюється.

На випадок смерті застрахованого в період дії договору сума, вказана в страховому свідоцтві, виплачується особі, призначеній для її отримання.

М. БАЗИЛЯНСЬКИЙ,
працівник управління Держстраху Києва.

ДО УВАГИ КЕРІВНИКІВ КООПЕРАТИВІВ ПО ВИРОБНИЦТВУ ТОВАРІВ НАРОДНОГО СПОЖИВАННЯ ТА ОБСЛУГОВУВАННЯ НАСЕЛЕННЯ

УПРАВЛІННЯ ДЕРЖСТРАХУ м. КИЄВА

ПОВІДОМЛЯЄ:

запроваджено добровільне страхування майна кооперативів по виробництву товарів народного споживання та обслуговуванню населення.

Одержати докладну інформацію і укласти договір можна в інспекції держстраху.

Радяться вчені УСГА, проректор з наукової роботи ВАСГНІЛ В. Ф. Пересипкін (справа) та ін. науковці кафедри фітопатології, підбивають підсумки досліджень по вивченню імунних сортів пшениці та ріпаку. М. М. Кирик, академік УААН, член-кореспондент Фото М. Плиски, О. Левченка.

Тривожний СИГНАЛ

ЗАНЕДБАНИЙ БУДИНОК

Проректор академії по адміністративно - господарській роботі і директор учбово-виробничого комбінату повинні турбуватися і відповідати за господарство вузу. Та вони майже зовсім не звертають уваги на житловий будинок № 1 по провулку Сільськогосподарський, збудований ще в 1930 році, що жодного разу капітально не ремонтували. Багато жителів упорядкували самі своє житло; за післявоєнний період більше третини квартир так були капітально відремонтовані. Проте не все під силу зробити жителям, наприклад, замінити або відремонтувати покрівлю, запобігти руйнуванню балконів, протіканню води через щілини стін тощо.

Жителі неодноразово вимагали усунути заливання квартир водою, руйнування балконів, зробити ремонт деяких квартир. Квартплата регулярно збиралась, але не використовувалася за цільовим призначенням. Більше того, господарники додумалися до того, що, перекриваючи покрівлю будинку, водостоки спрямували на балкони. Тепер вода ще дужче заливає квартири, ніж раніше. Дивно, але так! У відселених чомусь вже нові сім'ї з'явилися. А з 66 родин (182 чоловіка) ще десяток сімей не відселено.

Ще приклад. Понад 2 роки тому під виглядом ремонту будинку паралельно стіні вирили поглиблення, яке потім засипали щебенем. Мабуть, думали заасфальтувати. Тепер вода опадів із покрівлі нагромаджується біля фундаменту, руйнує гідроізоляцію, забруднює стіни, збільшує вологість житла. Що ж це роблять господарники? Безгосподарники! Створюється враження, що ті, хто планує, а також виконує це, цілеспрямовано, методично руйнує будинок. Напередодні виборів до Верховної Ради УРСР та в місцеві Ради народних депутатів, пригадую, І. П. Радько, П. Р. Телестаков зацікавилися станом цього будинку, заливанням квартир водою із балконів. Дійшли до висновку про необхідність робити закриття для стоку води. Минали дні, тижні, місяці, а «віз і нині там». Змінилося: раніше вода капала в кімнати, а тепер фонтанить.

Багаторазові нагадування, вимоги мешканців залишилися поза увагою господарників. Будинок гість руйнується: гниють стеля і стіни, деформуються віконні і дверні блоки від води, яка попадає в житло. З боку господарників тут і байдужість, безгосподарність, і некомпетентність, і зневажливе ставлення до жителів. Все це робить життя в цьому будинку нестерпним. Як тут не назвати все це одним міцним словом: ГАНЬБА!!! В час, коли всі переходять на госпрозрахунок, на самофінансування, слід було б збитки, які завдані будівлі, відшкодувати за рахунок тих, хто винен в цьому. Напрошується ще одне: для чого утримуються непрофесійні, некомпетентні, безпомічні люди на господарських посадах? Як ви гадаєте?

А. ДОВБАХ,
доцент, ветеран УСГА, війни і праці, інвалід.

ДАМЕНТАЛЬНОГЛИБОКОВИСОКОНАУКОВА... ЛИПА

ФЕЙЛЕТОН

разцы кукурузы 135, 145... 173, и др.— Авт.) целесообразно использовать в селекционных программах по созданию скороспелых гибридов в Лесостепной части УССР». Те, що наука може сьогодні здивувати когось, — зараз трудно. Справді, якщо з неіснуючих синтетиків створені нові самоопилені зразки кукурудзи, які дисертант рекомендує для практичного використання в селекційних програмах по створенню скоростиглих гібридів в Лісостеповій частині України, то навіщо потрібні польові експерименти, так що можна писати дисертацію, поглядаючи на підлогу і стелю почергово? Потім вислати щось у ВСГІ у вигляді кількох пакетиків зразків насіння, написати акт про впровадження, скажімо, лінії 173, яку Жемойда одержав з повітря, і вона має вегетаційний період стільки-то днів; має високу комбінаційну пилючкоутворювальну здатність, стійка до вилягання і пошкодження пухирчастою сажкою. А все це завершується довідкою (такою ж липовою) про економічну ефективність.

Його наукова (?) праця про неіснуючі синтетики була головним аргументом про те, щоб присвоїти звання кандидата сільськогосподарських наук і відповідно підвищити зарплату на півсотні. Та то був початок. А зараз він уже претендує на звання доцента... Відповідно і високу платню. Так «доять» науку. Ще: в 1988 р. на дослідному полі посіяли лінії і гібриди кукурудзи. Та досить своєрідно: на полі і в посівній відомості — одне, а в польовому журналі — зовсім інше. Ось так і вчать студентів, що на полі й на папері — різне.

Якось він, уже кандидат наук, виступаючи на студентській науковій конференції, говорив: для створення нових самоопилених ліній кукурудзи я науково обгрунтував — вперше в світі! — що для цієї мети селекціонери зобов'язані використовувати штучно створені синтетики; тільки тоді можна добитися «видатних наукових результатів». Цю думку він висловив і членам ученої ради. Його хвалили й дякували за те, що він створив оригінальний вихідний матеріал кукурудзи — з синтетиків. Він дає волю фантазії. Наприклад, детальна характеристика нових самоопилених ліній кукурудзи, створених з неіснуючих на землі (може, на небі або на тому світі є — не знаємо, не будемо стверджувати) синтетиків. На їх основі побудована дисертація, дано практичні рекомендації для селекції.

* * *

На цьому можна б поставити крапку, сказавши про дисертацію коротко: наукова липа. Винен дисертант. Та не тільки він. Адже його науковим керівником, як і багатьох аспірантів, був Зеленський. Незбагненно, як там щось спрямовувалося, консультувалося, обгрунтовувалося. Але й одна деталь насторожує. Чи не сам він рекомендує аспірантам, кому в кого, де й скільки списувати готовенького? Інакше хоч одного б плагіатора-халтурника зупинив би, присоромив. Але ж ні, нічого подібного не проявлялося з боку професора. І сам нібито жодного разу не помітив, що в його аспірантів багато знаходилося любителів без докладання найменших сил злипити дисертацію за правилом: стук-гряк та й п'ятак; косо-криво — аби живо. Словом, привілля в нього для халтури, придатної хіба що в фонди макулатури.

Пригадаймо лише свіжі факти, де керівником був саме Зеленський. Михайло Олексійович, певно, й цього разу, як це тільки він уміє, спростовуватиме і неспростовні факти, Тоді нагадаємо на додачу, хай візьме до уваги також фейлетони у минулому й попередньому до нього номерах нашої газети, де буквально часом навіть сторінки й абзаци в нумерації зі змістом повністю перекочовували з одних дисертацій до других авторів, таблиці, схеми, діаграми та ін. Йдеться про те, як А. К. Пархоменко найбезсоромнішим чином запозичив шматки з дисертації В. В. Губернатора; ось, нарешті, В. Л. Жемойда — у в'єтнамського кандидата наук, який в нас захищав свою працю. А згадаймо, що в обох цих списунів — новоспечених кандидатів керівником науковим(!) був М. О. Зеленський! Це тільки частина його колишніх аспірантів. Немає потреби глибше вникати в його методи підготовки кандидатів.

Був час, коли йому не дозволялося керувати аспірантами. Чому ж тепер так привільно почувається Зеленський? До речі, давно помічено: якщо треба довести, що біле є чорним, а чорне — білим, то в такі комісії обов'язково беруть списунів та іже з ними Зеленського, і успіх на їхньому боці. Звичайнісіньке плагіаторство він видаватиме за наукові знахідки, творчі удачі таких горевчених, заслуги яких би тільки стимулювати. Так було з книгою того ж бувшого секретаря парткому В. П. Шевченка «Агротехника сельскохозяйственных культур на осушенных землях» (був фейлетон в багатотиражці), то Зеленський ніяких документів не визнавав, а лиш твердив: це не плагіаторство. В стилі лисенківської школи розправи з невгодними. Так насамперед завдяки йому списун (і великий) вийшов героєм нашого часу, а ті, хто викривав плагіатора, незаслужено страждали.

Ще штришок. Торік академія попала в поле зору всесоюзного розголосу щодо плагіаторства завдяки «науковій» праці колективу вчених УСГА (насамперед з того ж, агрономічного, факультету) через появу посібника для технікумів «Селекция и семеноводство сельскохозяйственных культур», що, виявилося, безсоромно списаний цілими параграфами, розділами і т. п. з підручника для вузів двох авторів — «Селекция и семеноводство полевых культур». Бачте, поставили «сельскохозяйственных» замість «полевых» і вже видають за новаторство навіть назву. А в текстах сила-силенна дослівно взято. Серед списунів особливою зухвалістю відзначився А. К. Пархоменко; не відставали від нього й колеги також з цього ж факультету О. Ю. Кошеленко, його вихідці В. С. Гончаров, Р. Р. Балан та ще деякі товаришочки. Науковим керівником, натхненником їх усіх був Зеленський — адже він здійснював загальну редакцію книги, що засвідчується на титульній сторінці, фактично, виходить, він засновник «школи списунів»: хитрунів, компіляторів і злісних плагіаторів.

Були в багатотиражці три фейлетони про списунів (окремо кожному — Пархоменку, Кошеленко, Балан), потім, через 10 місяців — репліка «Вільготно списунам» — свого роду нагадування, що треба реагувати на критичні виступи преси; до того ж, один, скажемо так, з обкрадених авторів, академік Г. В. Гуляєв теж чекає відповіді по суті на свій лист на ім'я ректора і секретаря парткому УСГА, зазначаючи недвозначно, що тут — «безсоромний плагіат» Зеленський, як завжди, спростовував, мовляв, безпідставні звинувачення. Як же його переконати? Адже факти — вперта річ. А безпідставно спростовувати — це давно осуджений спосіб лисенківщини, метод сталінізму, репресивний, дикунський.

...Якщо він, професор з висоти свого 79-ліття не усвідомлює шкідливості своєї методики підготовки дисертантів, наукового керівництва ними та колективами по написанню посібників шляхом суцільного списування, то, може, б пора йому підказати, що давненько час піти на пенсію? Урочисто це — на заслужений відпочинок. Справді, треба ж людям відпочити від волюнтаризму в науці. І, врешті-решт, коли ж молодим науковцям проявляти себе? У 79 чи 89, 99? Чи не тому застій у науковій діяльності того ж агрофаку, особливо кафедри селекції і насінництва, якою довго завідував М. О. Зеленський, а тепер — його учень... А. К. Пархоменко?! Згадайте, хто вийшов звідси в доктори наук. Не згадаєте? Отож. Не любить професор конкурентів. Хоч і не раз чув слова пісні «Молодым везде у нас дорога...». Тому й зайшли в тупик, що фактично немає цьляху їм через таких, хто б п'ятиріч-ку, а то й чверть віку тому міг би поступитися молоді. У зв'язку з пристарілим, давно пенсійним віком. Звичайно, таким ветеранам важко без роботи. Так можна б їм дозволити скільки завгодно працювати, але на громадських засадах — безплатно. Евріка!

В. МИКОЛАЙЧУК,
М. ЯКІВЧУК
та інші.

НА МОРАЛЬНО-ЕТИЧНІ ТЕМИ

ТА, ЯКА ВМІЄ ПРОЩАТИ

...Вона сиділа, трошки згорбившись, і очима, що ось-ось втомляться дивитися на світ з його неподобствами, спостерігала за кожним, хто входив до холу гуртожитку. Стомлена літня жінка. Вахтер. Ось і все, що можна було сказати про неї з першого погляду. Такою непомітною я її побачив.

Ні, вона не жалілася на життя, а просто розповідала про нього своєму випадковому співбесіднику, котрий завітав у гуртожиток у справах. Навіть не про все життя, а лише про один момент його.

...Академії я віддала тридцять п'ять років життя. Я не професор з його окладом, але ж комусь потрібно працювати і на цій роботі. Ну, от я і працюю. І тих, хто живе в нашому гуртожитку, я люблю, як власних дітей. Чи спізниться хто, чи ще щось — обов'язково впущу навіть північ-запівніч. І кажу їм: якщо спізнився — не лізь через вікна, ще біду накличеш, краще постукай — у моєму віці все одно не спиться.

Всього набачилася. Аж ось вже кілька днів сон не йде зовсім. Образили. Дуже образили.

Заходить пізно увечері хлопчина. Наш. Колишній «афганець». У нас живе. І дівчину веде. А я ж вахтер, повинна знати, хто і куди йде: запитую, хто вона така. А студент враз як визвіриться:

— Зараз як вріжу!..

І руку піднімає. Лють в очах світиться. А поруч, у Ленінській кімнаті, заступник коменданта сидить, все чує, але виходити не забажав. Хай там луплять стару жінку, аби самому не встрявати.

А мені що залишається? Вріж, кажу, в тебе для цього сили вистачить. Бачу, лють в очах залишається, але вдарити вже не вдарить: опору не бачить. Якби хоч одним словом проти озвалася — вдарив би. І совість не замучила б, певно.

Пішли вони. А мені ж так образливо — і заступитися нікому. Пожалітися? А що це дасть? Ну, хай того хлопця виженуть. Але ж це в першу чергу відіб'ється на його батьках, а не на ньому. Звісно, що дуже переживатимуть. Уявіть, що вашу дитину вигнали з академії... Навіщо їм це горе?..

Та й не тільки хлопець той винен. Адже воював він в Афганістані, нерви — далі нікуди. Винуваті ті, хто послав його туди, звідки повернулися молоді хлопці поранені, з попсованими нервами.

Хай так. От тільки образливо...

Господи, як це важливо зараз — вміти прощати. Не просто зрозуміти витоки негідного вчинку, а саме — прощати. Вона вміє це.

Чому ж ми тоді такі нестерпні, такі байдужі до похилого віку людей? Чому можемо підняти на них руку, і вона не здригнеться від цього вчинку?

Чому?! Що це за суспільство, в якому таке можливе?..

Я навіть не знаю, як її звуть, цю просту українську жінку з стомленими життям очима. Просто знаю: вона — хороша людина. Дай нам, доле, на старості літ такої ж, як у неї, доброти до інших. І щоб злоба ніколи не стукала в наші серця...

* * *

Можливо, хтось прочитає ці рядки і пізнає в них себе. Тож хай хоч вони стануть вибаченням за інших, коли слів вже не знайшлося. Та і за мене теж — адже розповідь її була не для преси...

Пробачте...

В. ОБРАМБАЛЬСЬКИЙ,
кореспондент.

Спорт

„БЛИСКАВКА"

В учбових корпусах з'явилися «блискавки» кафедри фізвиховання:

«ПОЗДОРОВЛЯЄМО ОЛЕКСІЯ ЗЕЛЕНОГО — СТУДЕНТА І-го КУРСУ ФАКУЛЬТЕТУ МЕХАНІЗАЦІЇ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА, ЯКИЙ ЗАЙНЯВ ДРУГЕ МІСЦЕ НА ПЕРШОСТІ СРСР З ВАЖКОЇ АТЛЕТИКИ, І ВКЛЮЧЕННЯМ ДО ЗБІРНОЇ КОМАНДИ КРАЇНИ».

НОВИХ ТОБІ, ОЛЕКСІЮ, СПОРТИВНИХ ЗЛЕТІВ!

ЗУСТРІЛИСЯ КОЛЕГИ

Міцніють дружні зв'язки академії з ще одним вузом республіки — Кам'янець-Подільським сільськогосподарським інститутом. Недавно в УСГА побувала представницька делегація цього вузу. В програмі зустрічі були виступи колективів художньої самодіяльності, спортивні зустрічі.

Величезну насолоду присутнім на зустрічі з подільськими аматорами сцени приніс виступ фольклорного колективу—ансамблю української пісні, який з успіхом виступав у Франції, Німеччині, Польщі, Чехословаччині. Прекрасно підібраний репертуар, вбрання і оригінальні народні музичні інструменти нікого не залишили байдужими.

В спортивних зустрічах перемогу святкували спортсмени УСГА. Так, відзначилися волейболісти під капітанством В. П. Каленського, які «всуху» обіграли гостей, теніскисти (капітан команди С. М. Кваша) і прихильники бадмінтону (капітан Л. М. Окроперідзе).

Незабаром на запрошення колег з Кам'янець-Подільського наші викладачі поїдуть в гості в тамтешній інститут.

Ю. УСАЧОВ,
ст. викладач кафедри фізвиховання.

СЕРЕД ПРИЗЕРІВ

Волейбол в академії, як то кажуть, був у пошані завжди. Невипадково, що на першості вузів Києва з цього виду спорту серед професорсько-викладацького складу наша команда виявилася серед призерів. Наші волейболісти пропустили вперед лише дві команди: інженерно-будівельного та політехнічного інститутів. А всього участь в змаганнях брали 18 збірних.

О КУЗЬМЕНКО,
голова спортклубу.

НА КУБОК ГЕРОЯ

Традиційними стали в академії змагання з кульової стрільби на кубок імені М. П. Мельника, які щорічно проводяться комітетом ДТСААФ вузу. Вони зібрали в тирі 97 кращих стрільців з 9 команд факультетів, кафедр та служб академії.

Першою виконувалась вправа МВ-2 — стрільба з малокаліберної гвинтівки (дистанція 50 м). Після неї на І-ше місце вийшла команда факультету механізації сільського господарства, на 2-му був колектив військової кафедри, на 3-му— факультету електрифікації і автоматизації сільськогосподарського виробництва. Не змінилося положення команд і після виконання другої вправи МП-1 — стрільба з малокаліберного пістолета (дистанція 25 м).

І-ше загальнокомандне місце зайняла збірна команда факультету механізації сільського господарства (837 очок). Вона зусиллями А. Балауші, Я. Ю. Білоконя, В. Н. Варченка, С. Заїки, В. В. Іщенка, К. Н. Литв'якова, С. В. Нікольського, О. А. Ральченка, В. Ф. Сидоренка, М. Л. Пономаренка й завоювала кубок змагань. На 2-му місці — команда військової кафедри (821 очко), а на 3-му — факультету електрифікації і автоматизації сільськогосподарського виробництва (790 очок).

Переможцем в особистому заліку серед чоловіків у стрільбі з гвинтівки став старший науковий співробітник кафедри опору матеріалів В. Ф. Сидоренко. За ним призерами стали—викладач військової кафедри М. М. Тарабанов, асистент —з технології виробництва продукції бджільництва О. И. Могильний.

Тоді ж серед жінок в особистому заліку 1-ше місце зайняла асистент кафедри іноземних мов Л. М. Грянко. Вона була першою і у вправі МП-1. 2-ге місце виборола учбовий майстер військової кафедри А. А. Норець, 3-тє — у співробітниці дендросаду академії С. А. Дорошенко.

У стрільбі з пістолета перемогу святкував студент 2-го курсу факультету електрифікації і автоматизації сільськогосподарського виробництва Ю. Яцкевич. 2-ге і 3-тє місця вибороли відповідно першокурсник факультету механізації сільського господарства А. Балауша і викладач військової кафедри В. Н. Хандажевський. Серед жінок у цій же вправі на 2-му місці студентка 4-го курсу О. Носкова, на 3-му — Є. Канцелярист (лісогосподарський факультет).

М. МАЦЕНКО,
голова комітету ДТСААФ академії

ПОЛІСЬКИЙ ТАССАР

Сьогодні одне з найважливіших завдань лісового господарства — раціональне використання лісних ресурсів. Ліси України можуть давати людям не тільки деревину, лікарські рослини та інші свої дари, але й натуральний шовк. Це дозволяє робити вирощування на відходах лісозаготівель нової моновольтинної породи дубового шовкопряда «Поліський тассар».

Вісімнадцять років копіткої селекційної роботи затратили на створення його один з провідних радянських ентомологів професор кафедри загальної ентомології і зоології УСГА М. М. Синицький і співробітники лабораторії лісового шовку (що, до речі, теж дітище Миколи Миколайовича). Ретельно добирали вони моновольтинні форми шовкопряда, схрещували кращі племінні групи. І ця робота увінчалася успіхом. Вдалося не тільки акліматизувати дубовий шовкопряд в наших широтах, перебудувати його фізіологічну природу, підвищити шовковистість, але й змінити «смаки», привчити його харчуватися не тільки листям дуба, але й інших порід — берези, бука, граба. Так була створена нова порода, що дістала назву «Поліський тассар». Шовкопряд привчений жити в умовах українських і білоруських лісів, і саме поліські майстри-лісоводи стали гарячими прихильниками нової корисної справи. Тільки в нашій республіці нараховується 2 мільйони гектарів лісових масивів, придатних для відгодівлі дубового шовкопряда. А його ж можна вирощувати ще й в Нечорноземній зоні, на Уралі, в сибірській тайзі.

Праця з «Поліським тассаром» проходить під постійним керівництвом і з консультативною допомогою співробітників лабораторії лісового шовку. В лісництвах ордена Леніна Ківерцівського лісгоспзагу обладнані спеціальні цехи, що стали експериментально-виробничою базою шовківництва УСГА. Шовк, який отримують з коконів «Поліського тассару», придатний для виготовлення різних видів одягу, виробів спеціального призначення. З нього виробляють мікрохірургічний шовний матеріал, який має велику міцність порівняно з тими, що застосовувалися раніше, менші сенсибілізуючі властивості, зручний при хірургічних маніпуляціях.

З часу створення лабораторії лісового шовку при кафедрі загальної ентомології і зоології факультету захисту рослин члени її колективу отримали 18 авторських свідоцтв, опублікували 160 друкованих робіт. Вперше розроблено стандарт «Кокони дубового шовкопряда (сирі) і повітряно-сухі», а також технології виробництва коконів, вивчені збудники захворювань нової породи шовкопряда і відповідно визначено засоби профілактики і лікування. В процесі роботи ми тісно контактували з різними науково-дослідними закладами — УкрНДІПВ, УкрНДІТП, ЦНДІППНШ. Результат спільної роботи — технологія розмотки коконів з метою отримання медичного шовного матеріалу; переробка їх на пряжу і отримання тканин костюмно-платтєвого призначення, нетканих матеріалів, виробництва ворсових шовкових килимів. Економічний ефект в процесі впровадження вже склав 60 тисяч карбованців.

Найближче завдання співробітників лабораторії, наукове керівництво якої здійснює професор И. Покозій, — створення лікарських препаратів для ветеринарії.

О. БУЛАВІНА,
науковий співробітник лабораторії лісового шовку.

ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ І СІЛЬГОСПВУЗ

Характеризуючи ситуацію, що склалася в сучасному фізичному вихованні в ряді вузів сільськогосподарського профілю країни, можна зазначити: зусилля відповідних кафедр в основному спрямовані на підготовку та складання норм і вимог всесоюзного комплексу ГПО, проведення масових спортивних заходів у вищому учбовому закладі, підготовку збірних команд до змагань різного рангу.

Очевидно, це пов'язане з тим, що помітний яскраво виражений концептуальний анахронізм, який відображає суть фізвиховання майбутніх працівників сільськогосподарського виробництва. Це зводило цей процес до занять «фізкультурою», що спрямовані в основному на оздоровлення організму. При цьому забували про професійну спрямованість занять. У нашому випадку під цим розуміється комплексний організаційно-педагогічний і психолого-педагогічний вплив на особистість з метою формування психофізичних та спеціальних якостей, здатності рухатися, уміння і навичок, котрі визначають успішність освоєння майбутньої професії, а також передавання знань з компетентного використання засобів фізичної культури і спорту для нівелювання впливу на організм несприятливих факторів зовнішнього середовища і т. д.

Крім згаданого, фізичне виховання вирішує і такі завдання: виховує усвідомлену потребу у власне ньому і самовдосконаленню; сприяє поліпшенню загального рівня функціональних і адаптійних можливостей організму; формує переконаність, що фізична культура — частина загальнолюдської і є невід'ємним елементом здорового способу життя; проводить реабілітацію студентів з ослабленим здоров'ям; передає знання в сім'ї; вдосконалює суму життєво необхідних навичок і вмінь (плавання, рятування на воді, надання першої допомоги і т. д.). Форми занять можна рекомендувати такі: обов'язкові учбові — на 1—3 курсах з розрахунку 4 години на тиждень. На старших курсах — факультативно. В секціях практикуються учбово-тренувальні заняття. Самостійна підготовка — в гуртожитках, під час учбових і виробничих практик. Повністю виправдовуватимуть себе масові фізкультурно-оздоровчі і спортивні заходи, а також «малі форми» в режимі занять праці і відпочинку.

Залікові вимоги мають включати теоретичні і практичні розділи. Перший дозволяє оцінити рівень оволодіння студентами знань в галузі фізичного виховання, другий — оцінює власне професійно прикладну фізичну підготовку. Диференційовані заліки виставляються в II, IV, V, VI семестрах. В наступних же заліки не передбачаються, оскільки вважається, що старшокурсники займаються професійним самовихованням. Під цим розуміється усвідомлена праця над вдосконаленням своєї особи як професіонала, а стосовно фізвиховання — адаптація індивідуальних особливостей до психофізичних вимог майбутньої фахової діяльності.

Основний результат професійного самовиховання фахівця — оптимальне співвідношення між його особистісними, фізичними якостями і професіограмою спеціаліста. Передбачається, що психофізичні вимоги увійдуть в «Кваліфікаційні характеристики сільськогосподарських спеціальностей». Виходячи з них стосовно до конкретного фаху, кадрового складу викладачів кафедри і матеріально-технічної бази в кожному вузі, формується «Програма фізичного виховання студентів». Вона затверджується на вченій раді.

В. КРАСНОВ,
завідуючий кафедрою фізвиховання, доцент.

* * *

Перед вами — концепція фізичного виховання в сільськогосподарському вузі, над якою кандидат педагогічних наук думав уже давно, і врешті запропонував її на обговорення. Звісно, ви можете згоджуватися з нею чи ні, вносити свої корективи, поправки. Аби на користь справі. Тож чекаємо ваших листів з цього питання.

Роздуми авторів публікацій у нашій газеті не завжди в усьому можуть збігатися з точкою зору редакції.

«За сільськогосподарські кадри» — орган совета секретарей цеховых партийных организаций, ректората, профкома, комитета комсомола Украинской ордена Трудового Красного Знамени сельскохозяйственной академии. (На украинском языке).

Засновник — УСГА.
Газета виходить — по вівторках.
Друк високий.
Формат — А-3.
Тираж — 1700 примірників.

Редактор М. МАЩЕНКО.
Адреса редакції: 252041, Київ-41, вул. Героїв оборони, 15, кім. 25-а, 3-й уч. корпус, тел. 267-82-09, внутр. — 32-09;
ПИШІТЬ, ДЗВОНІТЬ, ЗАХОДЬТЕ.

Київська міська друкарня № 2, вул. Лисенка, 6. Зам. 427.

До уваги читачів: ГАЗЕТА ЗАВОЗИТЬСЯ В УЧБОВІ КОРПУСИ № 1,3, 4, 10, 12.